

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Gfv.VI.30.432/2021/8.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Osztovits András előadó bíró

Dr. Farkas Attila bíró

A felperes: ...

A felperes képviselője: dr. Császi Zsüliet pártfogó ügyvéd

Az alperes: ...

Az alperes képviselője: dr. Dömény Gabriella kamarai jogtanácsos

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.194/2020/6. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma:

Fővárosi Törvényszék 40.P.23.341/2018/43. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díja a felperes terhére esik.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 363.300 (háromszázhatvanháromezer-háromszáz) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] 2008. szeptember 16-án a peres felek személygépkocsi vásárlása céljából deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek. A szerződés – egyebek mellett – rögzítette, hogy a törlesztés első 30 hónapjában az adós kamatot törleszt havi 21.974 Ft összegben, majd ezt követően fizeti meg a többletkamatot, 2011. május 15-től pedig fizeti a havi törlesztőrészletben tőketörlesztésére elszámolt összeget, valamint a kamatfizetési kötelezettségből fennmaradó kamattartozást. Mind az egyedi kölcsönszerződés, mind pedig a kölcsönkérelem rögzítette, hogy a kölcsönszerződés deviza (CHF) alapú konstrukció. Az alperes kockázatfeltáró nyilatkozatban hívta fel a figyelmet a deviza alapú konstrukcióból adódó kockázatokra, amelyet a felperes aláírásával tudomásul vett.

[2] 2010. augusztus 31-én az alperes a felperes fizetési kötelezettségének elmulasztása miatt a kölcsönszerződést felmondta, egyúttal gyakorolta vételi jogát a gépjárműre, azt 2012. január 5-én birtokba vette, a vételárat 1.297.000 Ft-ban határozta meg, amely összeggel csökkentette a felperes esedékessé vált tartozását és tájékoztatta a felperest arról, hogy 3.633.222 Ft tartozása maradt fenn a kölcsönszerződés alapján.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[3] A felperes többször módosított keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a perbeli kölcsönszerződés nem jött létre, másodlagosan annak semmisségére hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 217. § (1) bekezdése alapján, harmadlagosan a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 213. § (1) bekezdés a)-c) és e) pontja alapján. Negyedlegesen annak megállapítását kérte, hogy az ÁFSZ-nek az árfolyamkockázatra vonatkozó 7/A. pontja, valamint a vételi jog gyakorlásáról szóló 18. pontjának 5. bekezdése tisztességtelen, ezért az egész szerződés teljesíthetetlen és egészében érvénytelen. Valamennyi érvénytelenségi kereseti kérelmének jogkövetkezményeként a szerződés ítélethozatalig történő hatályossá nyilvánítását és annak megállapítását kérte, hogy a felek nem tartoznak egymásnak.

[4] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és a másodfokú bíróság határozat

[5] Az elsőfokú bíróság a 2013. október 8-án kelt 40.P.21.132/2013/8. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.21.425/2014/14. számú végzésével a peres eljárást a 2014. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: DH1. tv.) 16. § (1) bekezdése és a 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2. tv.) 38. § (2) bekezdése alapján a felek közötti felülvizsgálati elszámolás bejelentéséig hivatalból felfüggesztette. A felülvizsgálati elszámolás bejelentését követően folytatódó eljárásban a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az 5.Pf.21.013/2015/13/II. számú ítéletével részben megváltoztatta. A Kúria Gfv.VII.30.432/2016/20. számú végzésével a jogerős ítéletet az elsőfokú ítéletre is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[6] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a perbeli szerződés létrejött és az a felperes által hivatkozott egyetlen okból sem érvénytelen.

[7] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel úgy ítélte: a megismételt eljárásban abból kellett kiindulni, hogy a hatályba lépett DH2. tv. 37. § (1) bekezdése és 39. §-a alapján a deviza alapú kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását a bíróságtól a fél csak az érvénytelenség jogkövetkezményének alkalmazására és a felek közötti elszámolásra is kiterjedő, összecszerűen is megjelölt kereseti kérelemben kérheti. A felperesnek az elsőfokú bíróság felhívására tett pontosított kereseti kérelme azonban az érvénytelenség jogkövetkezményeit illetően nem felel meg a DH2. tv. 37. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, mert az nem tartalmazott olyan elszámolást, amely a kérelem összecszerűségét alátámasztotta volna. A felperesnek a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti keresete ezért nem volt érdemben elbírálgatható a DH2. tv. rendelkezéseire figyelemmel.

[8] A felperes elsődleges keresetét a szerződés létre nem jöttének, illetve az alperes által nyilvántartott tartozás fenn nem állásának megállapítása iránt a másodfokú bíróság érdemi

vizsgálat nélkül utasította el, annak a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 123. §-a szerinti feltételei hiánya miatt. A másodfokú bíróság utalt arra, hogy a vonatkozó bírói gyakorlat alapján az rPp. 123. §-a szerinti jogmegóvási szüksége nem áll fenn azokban az esetekben, ahol a felperes a megállapítani kért jogára az alperes által a felperessel szemben indított marasztalási perben védekezésésként hivatkozhat.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[9] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen a kereseti kérelmének helyt adó, másodlagosan az elsőfokú bíróságot új eljárásra, új határozat hozatalára utasító határozat meghozatalát kérte.

[10] Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet az rPtk. 4. §-ába, 209/A. § (2) bekezdésébe, 217. § (1) bekezdésébe, 219. §-ába, 222. §-ába, 239. § (2) bekezdésébe, 290/A. § (2) bekezdésébe, 523. § (1) bekezdésébe, az rHpt. 43. § (1)-(2) bekezdésébe, 203. § (6)-(7) bekezdésébe, 213. § (1) bekezdés a)-c) és e) pontjaiba, valamint az rPp. 206. §-ába ütköző módon jogszabálysértő. Állította, hogy az eljáró bíróságok kirívóan okszerűtlenül mérlegelték a rendelkezésükre álló nyilatkozatok és okiratok tartalmát, a kockázatfeltáró nyilatkozat nem tartalmazott elegendő információt a felperes számára, az tartalmilag az rHpt.-ben előírt formai követelményeknek sem tesz eleget. Hivatkozott arra is, hogy a perbeli kölcsönszerződés THM-je és a feltüntetett kamat és költségek alapján nem állapítható meg, hogy a THM pontosan miket tartalmaz.

[11] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[12] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján nem jogszabálysértő.

[13] A Kúria utal arra, hogy az rPp. 272. § (2) bekezdése alapján – figyelemmel az 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontja szerinti jogértelmezésre is – a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a jogszabálysértést és elő kell adni annak indokait. A felperes felülvizsgálati kérelmében az rPtk., az rHpt. és az rPp. ismertetett jogszabályhelyeit jelölte meg jogszabálysértésként. A jogerős ítélet a felperes keresetét elutasító elsőfokú bírósági ítéletet a DH2. tv. 37. § (1) bekezdése és 39. §-ában, valamint az rPp. 123. §-ában előírt követelmények hiányára tekintettel tartotta fenn hatályában, döntése ezeken a rendelkezéseken alapul. Tekintettel arra, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében ezekre a jogszabálysértésekre nem hivatkozott, a Kúria nem vizsgálhatta érdemben, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül állapította volna meg ezen rendelkezések alkalmazhatóságát.

[14] A Kúria mindezekre figyelemmel a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[15] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. A Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértésekre tekintettel vizsgálhatja érdemben.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[16] rPp. 272. § (2) bekezdés

1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontja

Záró rész

[17] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes – figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdéseire, az alperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló – felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

[18] A Kúria az rPp. 87. § (2) bekezdése alapján megállapította, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának viselésére a felperes köteles.

[19] A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. § alapján az állam viseli.

[20] A Kúria a döntését rPp. 274. § (1) bekezdése alapján – kérelemre – tárgyaláson hozta meg.

[21] Az ítélet elleni felülvizsgálatot az rPp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Kúria

6

VI.Gfv.30.432/2021/8-II.

Budapest, 2022. február 15.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András s.k. előadó bíró,
Dr. Farkas Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bíróági ügyintéző